

**II ZJAZD ORNITOLOGÓW
POMORZA
24-26.02.2012
• JURATA**

W dniach 24–26 lutego 2012 roku w Juracie na Półwyspie Helskim spotkaliśmy się na II Zjeździe Ornitologów Pomorza. W spotkaniu uczestniczyło około 130 osób (fot. 1). W piątkowy wieczór po rejestracji uczestników i kolacji Włodzimierz Meissner zaprezentował na zdjęciach ptaki Wyspy Galapagos, opowiadając m.in. o wielu gatunkach endemicznych spotykanych jedynie na tej wyspie, ochronie tamtejszej przyrody oraz związkach Karola Darwina z Galapagos. Główną częścią Zjazdu była sobotnia sesja referatowa, podczas której przedstawiono 17 wystąpień dotyczących awifauny Pomorza. Uroczystego otwarcia II Zjazdu Ornitologów Pomorza dokonał Szymon Bzoma – przedstawiciel organizatorów z Grupy Badawczej Ptaków Wodnych KULING. Następnie minutą ciszy uczestnicy Zjazdu uczcili pamięć zmarłego 29 stycznia 2012 roku Jerzego Giergielewicza (fot. 2). Jerzy był postacią nietuzinkową, o bogatym życiorysie. Z zawodu był lekarzem, a z zamiłowania fotografem, przyrodnikiem i archeologiem. Żołnierz Związku Walki Zbrojnej, następnie Armii Krajowej, swoją młodość podczas II wojny światowej spędził w kilku obozach koncentracyjnych. W czasie okupacji dwukrotnie skazany na śmierć. W ostatnich 30 latach związany był głównie z rezerwatem Świdwie, którego przyrodę aktywnie chronił i propagował dzięki swoim prelekcjom, fotografiom i publikacjom. Dzięki Jerzemu wielu z nas poznało bliżej życiorys Paula Robiena – pioniera zachodniopomorskiej ornitologii.

Jako pierwszy wystąpił Łukasz Ławicki, który podsumował działalność pomorskich ornitologów w roku 2011 oraz przedstawił prace zaplanowane w regionie w roku bieżącym, w tym kontynuację liczeń kolonii gawrona w kolejnym sezonie i rozpoczęcie inwentaryzacji lęgowych mew i rybitw. Dominik Marchowski zasygnalizował trwanie prac nad przygotowaniem elektronicznej kartoteki regionalnej. W kolejnym referacie Michał Goc przedstawił zmiany liczebności i położenia kolonii kormoranów w Kątach Rybackich. Na podstawie archiwalnych zdjęć mogliśmy się przekonać jak dynamicznie zmieniała się lokalizacja tej największej europejskiej kolonii kormoranów w ciągu 60 lat jej istnienia. Następnym prelegentem był Szymon Bzoma, który omówił historię gniazdowania rybitw czubatych nad Zatoką Gdańską w kontekście jej występowania nad Bałtykiem, w tym liczebność, wyniki obrączkowania oraz aktywną ochronę lęgowiska w ujściu Wisły. Ponownie na mównicy pojawił się Łukasz Ławicki, który zaprezentował

Fot. 1. Uczestnicy II Zjazdu Ornitologów Pomorza, Jurata, 25.02.2012 (fot. D. Marchowski)
Photo 1. Participants of the Second Meeting of Pomeranian Ornithologists

wyniki pierwszej akcji pod szyldem Pomorskiego Regionu Ornitologicznego, dotyczącej inwentaryzacji populacji lęgowej gawrona na Pomorzu w roku 2011. Natomiast Marek Ziółkowski przedstawił zmiany liczebności tego gatunku w koloniach lęgowych miast Pobrzeża Koszalińskiego w ostatnim ćwierćwieczu. Za sprawą Krzysztofa Pietrzaka mogliśmy dowiedzieć się o wynikach monitoringu śmiertelności ptaków podczas kolizji z turbinami wiatrowymi, na przykładzie farmy pod Kołobrzegiem. W kolejnych prelekcjach Sebastian Guentzel omówił awifaunę Zalewu Szczecińskiego, stanowiącego wyjątkowo ważne miejsce koncentracji ptaków w okresie wędrowki i zimowania, a Przemysław Wylegała przedstawił najcenniejsze ptaki lęgowe Puszczy Barlineckiej, z zaskakująco licznie występującym dzięciołem średnim. Wystąpienie Bogusława Kotlarza dotyczyło liczebności i rozmieszczenia sów w Parku Krajobrazowym „Dolina Słupi”. Kolejnym prelegentem był Krzysztof Stępniewski, który zaprezentował wyniki chwytania przelotnych sów na polskim wybrzeżu, na podstawie danych Akcji Bałtyckiej. W ostatnim przed przerwą obiadową wystąpieniu Andrzej Kośmicki omówił jesienną wędrowkę ptaków wodno-błotnych na Mierzei Wiślanej w roku 2010.

Sesję popołudniową otworzył Włodzimierz Meissner przedstawiając znaczenie Zatoki Gdańskiej jako miejsca koncentracji ptaków wodnych w okresie pozałęgowym. Następnie Maria Wieloch na podstawie wieloletnich danych zaprezentowała charakterystykę występowania łabędzia czarnodziobego w czasie jesiennej migracji przez Polskę i następujące zmiany w ostatnim półwieczu. Kolejnym prelegentem była Justyna Szulc, która omówiła inwazyjne naloty bogatki, w tym wyjątkowo silny jaki miał miejsce jesienią 2011 na północy kraju. Wystąpienie Grzegorza Zaniewicza dotyczyło działalności punktu obrączkowania

Fot. 2. Jerzy Giergielewicz (11.01.1925–29.01.2012) na schodach pozostałych po budynku Stacji Przyrodniczej Paula Robiena na Wyspie Mętna (Mienia) na jez. Dąbie, 1993 r. (fot. z archiwum J. Giergielewicza)

Photo 2. Jerzy Giergielewicz (11.01.1925–29.01.2012) on the stairs of what remains of the Nature Station building by Paul Robien on the island of Mienia on Lake Dąbie

ptaków Wicie nad Jeziorem Kopań. Niezwykle barwna prezentacja Jarosława Nowakowskiego dotyczyła historii Akcji Bałtyckiej, jej działalności w czasie 50 lat oraz planach na przyszłość. Na deser Zbigniew Kajzer przedstawił rzadkie gatunki ptaków obserwowane na Pomorzu w roku 2011, z wieloma zdjęciami wywołującymi znaczne poruszenie wśród uczestników Zjazdu. Oprócz wyżej wymienionych prelegentów współautorami wystąpień byli: Jacek Antczak, Andrzej Batycki, Gerard Bela, Wojciech Busse, Stanisław Czyż, Adam Janczyszyn, Adam Kasprzak, Antoni Kasprzak, Dawid Kilon, Anna Kośmicka, Dariusz Kujawa, Ireneusz Litwin, Katarzyna Rosińska, Katarzyna Sępniewska, Witold Trawiński, Cezary Wójcik i Marek Ziółkowski.

Wieczorne spotkanie towarzyskie przeciągnęło się do późnych godzin nocnych, co pokazało, że tematów do długich rozmów o planach na przyszłość wśród pomorskich ornitologów nie brakowało. Sądzę, że będę wyrazicielem odczuć wszystkich uczestników Zjazdu i w ich imieniu wyrażę słowa podziękowania dla grona organizatorów z KULINGa, a w szczególności dla Eweliny Kurach – za wzorową organizację Zjazdu. Kolejny Zjazd regionu pomorskiego jest planowany na Pomorzu Środkowym.

***

Second Meeting of Pomeranian Ornithologists. The Second Meeting of Pomeranian Ornithologists took place at Jurata on the Hel Peninsula on 24–26 February 2012. About 130 people were in attendance (Photo 1). 17 reports were presented during the conference, among others, on breeding populations of the Rook in Pomerania; the changes in the numbers of Great Cormorants in the largest European colony of this species at Kąty Rybackie during the last 60 years; the nesting and protection of Sandwich Terns on the Gulf of Gdańsk; the importance to birds of the Szczecin Lagoon, the Gulf of Gdańsk and Barlinek Forest; the migration of Tundra Swans in Poland and the results of bird ringing schemes along the Polish Baltic Sea coast. The participants paid tribute to Jerzy Giergielewicz (Photo 2), who died on 29 January 2012; he was an ornithologist associated with the Świdwie Reserve and the biographer of Paul Robien.

Łukasz Ławicki